

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 10.10.2013
COM(2013) 708 final

2013/0338 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**tot verlening van anticiperende financiële bijstand van de EU op middellange termijn
aan Roemenië**

TOELICHTING

1. Inleiding

Na een gezamenlijk programma van de EU en het IMF voor de verlening van financiële bijstand op middellange termijn aan Roemenië, dat liep van voorjaar 2009 tot voorjaar 2011 en waarbij 5 miljard EUR door de EU werd verstrekt en 12,9 miljard EUR door het IMF, hechtten de Raad en de Europese Unie op 12 mei 2011 hun goedkeuring aan een besluit over een vervolgprogramma voor de verlening van anticiperende bijstand waarmee de EU tot 1,4 miljard EUR vrijmaakt voor financiële bijstand op middellange termijn voor Roemenië¹. In het tweede programma, dat eveneens een gezamenlijk programma van de EU en het IMF was, werden noch door de EU noch door het IMF middelen verstrekt aangezien het een anticiperend programma betrof

Op 4 juli 2013 verzocht de Roemeense overheid in het licht van de nog steeds bestaande risico's voor haar betalingsbalans, om een derde programma voor financiële bijstand op middellange termijn van de EU, opnieuw samen met een stand-by-overeenkomst van het IMF. De bijstand van de EU en IMF zal wellicht als preventief worden beschouwd, zonder daadwerkelijke uitkeringen. Op 9 juli heeft het EFC gunstig geantwoord op dit verzoek en de Commissie opdracht gegeven om over een nieuw gezamenlijk anticiperend programma van de EU en het IMF te onderhandelen.

Van 17 tot 31 juli 2013 hebben de diensten van de Commissie samen met medewerkers van het IMF een onderhandelingsmissie ondernomen naar Boekarest. Op technisch niveau werd overeenstemming bereikt over de bepalingen en de inhoud van een nieuw programma. In het kader van een nieuw programma zou nog steeds steun worden verleend aan het economische programma van de overheid, dat onder meer gericht is op de consolidering van macro-economische, budgettaire en financiële stabiliteit, de vergroting van de veerkracht en groeipotentieel van de economie, de versterking van de administratieve capaciteit, de hervorming van de belastingdiensten en de verbetering van het beheer en de controle van de overheidsfinanciën. Een nieuw programma zou een looptijd hebben van 24 maanden en zou bestaan uit anticiperende steun van de Europese Unie ter waarde van 2 miljard EUR, en van het IMF ter waarde van 1,75 miljard SDR (ongeveer 2 miljard EUR), ondersteund door een stand-by-overeenkomst. Daarnaast verstrekt de Wereldbank nog steeds de eerder toegezegde steun ten belope van 891 miljoen EUR, waarvan 514 miljoen EUR nog moet worden uitgekeerd.

2. Macro-economische ontwikkelingen en vooruitzichten

Sinds 2011 kent Roemenië een positieve economische groei. Uit recente ontwikkelingen kan worden afgeleid dat de groei in 2013 ongeveer 2 % zou bedragen, wat iets beter is dan de 1,6 % uit de voorjaarsprognose van de Commissie. De uitstekende exportprestaties (voornamelijk van de automobiellindustrie en dienstensector) en een goede oogst zijn de voornaamste groeistimulansen. Deze positieve tendensen verbergen echter een zwakke binnenlandse vraag, met een gelijkblijvend verbruik en krimpende investeringen in de eerste helft van 2013.

Verwacht wordt dat de groei geleidelijk zal aantrekken naarmate de structurele hervormingen hun vruchten afwerpen, de absorptie van de EU-fondsen verbetert en de export sterk blijft doordat de Europese economie zich herstelt. Met een gemiddelde oogst wordt de groei op iets meer dan 2 % geraamd voor 2014. Verwacht wordt dat de binnenlandse vraag de belangrijkste groeimotor zal zijn, onder impuls van de investeringen en de particuliere consumptie en dat de

¹ Het eerste programma viel onder Beschikking 2009/458/EG van de Raad, het tweede onder Besluit 2011/288/EU van de Raad.

netto-export een kleine negatieve bijdrage zal leveren, terwijl de import in 2014 zal heropleven als gevolg van de toenemende binnenlandse vraag.

De HICP-inflatie in Roemenië bleef in 2009-2011 met ongeveer 6 % hoog, maar daalde in 2012 naar gemiddeld 3,4 %. Eind 2012 en de eerste helft van 2013 nam de opwaartse druk op de prijzen echter opnieuw toe. Verwacht wordt dat de inflatie in de tweede helft van 2013 zal afnemen dankzij een scherpe daling van de voedselprijzen en een omslag van de basiseffecten, om eind 2013 onder 3,5 % uit te komen en zo in de buurt te komen van de doelstelling van de centrale bank (2,5 % $\pm$ 1pp). In 2014 wordt een verdere vertraging verwacht.

3. Overheidsfinanciën

Roemenië heeft de afgelopen jaren zijn overheidsfinanciën met succes geconsolideerd, en zijn begrotingstekort teruggedrongen van 9 % van het bbp in 2009 tot iets minder dan 3 % in 2012. Hierdoor kon de Raad op 21 juni 2013 de buitensporigtekortprocedure voor Roemenië intrekken. Een nieuw programma zou ondersteuning bieden aan de budgettaire consolidatie-inspanningen die gericht zijn op het bereiken van de middellangetermijndoelstelling van Roemenië om tegen 2015 tot een structureel begrotingstekort van 1 % van het bbp te komen. De overheid blijft vasthouden aan de doelstelling van het vorige programma om voor 2013 een tekort van 2,4 % in ESR-termen te bewerkstelligen. In 2014 in overeenstemming met de vereisten van het stabiliteits- en groeipact is een verdere consolidatie gepland. Volgens de huidige aanwijzingen zou Roemenië streven naar een tekort van 2 % in ESR-termen, conform de actualisering van 2013 van zijn convergentieprogramma.

Tijdens de onderhandelingsmissie van juli werd overeenstemming bereikt over begrotingswijzigingen halverwege het jaar, met een aantal verschuivingen in inkomsten en uitgaven en met een gelijkblijvende algemene tekortdoelstelling in 2013 van 2,3 % op kasbasis en 2,4 % in ESA-termen. In de herziene begroting wordt uitgegaan van lagere inkomsten en geringere binnenlandse kapitaalinvesteringen, minder voorzieningen voor correcties in verband met EU-fondsen en een verlaging van de overdrachten aan andere overheidsdiensten. Voor de begroting 2014 zoekt de overheid naar manieren om de inkomsten te vergroten, met name door de verbreding van de grondslagen. Een grote uitdaging aan de uitgavenkant is de geleidelijke invoering van de wet inzake de gelijkschakeling van salarissen, zoals overeengekomen in het kader van het eerste programma.

Nu het grootste deel van de vereiste begrotingsconsolidering is uitgevoerd, ligt de nadruk van een nieuw programma op betere budgettaire governance. Het is de bedoeling het begrotingskader te verbeteren zodat het voldoet aan de vereisten van het begrotingspact. Tevens zal een aantal andere verbeteringen worden aangebracht aan de inhoud van de begrotingsstrategie en de transparantie van de begrotingsprocedure. Voorts zullen verbeteringen nodig zijn aan de jaarlijkse en halfjaarlijkse investeringsbegroting, moet het systeem voor het uitoefenen van controle op nieuwe verplichtingen worden afgewerkt (om nieuwe achterstallen te voorkomen) en moeten de belastingdiensten worden verbeterd om de belastinginning efficiënter te maken.

4. Ontwikkelingen van de financiële markten en de bankensector

De omstandigheden op de financiële markten zijn er sinds de zomer van 2012 aanzienlijk op vooruitgegaan omdat de stemming op de wereldmarkten verbeterde en de binnenlandse politieke situatie tegen het jaareinde stabiel werd. Die evolueerde grotendeels parallel aan de andere landen van de regio, en bleef ook in de eerste helft van 2013 vrij gunstig. De CDS-overheidsspreads over 5 jaar voor Roemenië zijn van bijna 500 basispunten in mei 2012 gedaald tot onder 200 basispunten begin januari 2013, en blijven sinds eind juni 2013 lichtjes

boven 200 basispunten hangen. Na aanzienlijke verliezen in mei 2012 herstelde de BET-aandelenmarktindex zich tot eind 2012; sindsdien schommelde hij maar begin september 2013 was hij met ongeveer 10 % toegenomen.

Ondanks de stijgende tendens bij de probleemactiva (de dubieuze leningen vertegenwoordigden in juni 2013 20,3 %) blijft de kapitalisatie van de bankensector op een geruststellend niveau (de solvabiliteitsratio bedroeg in juni 14,7 %). De risico's van dubieuze leningen werden gecompenseerd door een voorzichtig beleid inzake voorzieningen voor verliezen op leningen, hoewel de voorzieningen de winstgevendheid onder druk bleven zetten (het rendement op het eigen vermogen bedroeg in de eerste helft van 2013 6 %, na drie jaar van verliezen). De centrale bank houdt nauwlettend toezicht op banken met moederinstellingen in de periferie van het eurogebied, die voldoende kapitaalbuffers hebben weten te handhaven. De overloopeffecten van de crisis in Cyprus werden gecompenseerd door het akkoord om de lokale depositogrondslag van de Roemeense tak van de Bank van Cyprus over te hevelen naar Marfin Bank, een dochteronderneming van de Laikigroep, het schuldafbouwproces van de buitenlandse banken en de verlaging van de financiering van moederbanken (-14,6 % sinds december 2012), weliswaar in overeenstemming met de regionale ontwikkelingen en grotendeels op ordelijke wijze doorgevoerd, maar moeten door de toezichthouder nog steeds nauwlettend worden gevolgd.

5. Betalingsbalans en externe financieringsbehoefte

Verwacht wordt dat Roemenië in de beschouwde programmaperiode (24 maanden) volledige toegang behoudt tot de markten voor overheidsschulden behoudens ongunstige externe ontwikkelingen. De CDS-spreads bevinden zich op het laagste niveau sinds 2010. Verwacht wordt dat het tekort op de lopende rekening zal dalen van ongeveer 4 % van het bbp in 2012 naar ongeveer 2 % in 2013, voornamelijk dankzij een afname van het handelstekort.

Volgens het basisscenario zouden de komende twee jaar geen overheids- of externe financieringstekorten mogen opduiken. Toch blijft Roemenië kwetsbaar voor wisselkoersvolatiliteit en voor volatiele internationale kapitaalbewegingen. In een ongunstig scenario zou de financiering van de lopende rekening moeilijk kunnen worden en zou de toegang tot de markten voor overheidspapier worden gehinderd. In dat geval zouden de kasreserve van de schatkist (ongeveer 6 maanden financieringsbehoeften) en in mindere mate de reserves van de nationale bank van Roemenië een eerste buffer vormen. Mocht Roemenië langdurige en acute financieringsproblemen ondervinden, dan kan het anticiperende programma worden geactiveerd en kunnen de beschikbare middelen (2 miljard EUR van de EU, uitkeerbaar in twee tranches van 1 miljard EUR, en tot 2 miljard van de stand-by-overeenkomst met het IMF) de overheids- en begrotingsvastleggingen dekken. Een nieuw programma zal de financiële markten ook duidelijk maken dat Roemenië vastbesloten is een ambitieuze agenda voor economische hervormingen uit te voeren.

6. EU-betalingsbalanssteun past in het kader van een internationaal optreden

Aangezien er in Roemenië nog steeds risico's op betalingsbalansproblemen bestaan, heeft de Commissie, na raadpleging van het Economisch en Financieel Comité (EFC) op donderdag 3 oktober 2013, de Raad aanbevolen te besluiten wederzijdse bijstand overeenkomstig artikel 143 van het Verdrag (VWEU) te blijven verlenen, mits de Roemeense autoriteiten zich vastleggen op de uitvoering van een omvangrijk programma van budgettaire, financiële en structurele aanpassingen. De Roemeense regering moet haar economisch programma uitvoeren om de resterende kwetsbaarheden weg te werken en de resterende bedreigingen voor een houdbare betalingsbalans te verhelpen, en moet tevens de nodige capaciteit ontwikkelen om economisch beleid uit te stippelen en uit te voeren zonder internationale steun.

Voorts stelt de Commissie, na raadpleging van het EFC, de Raad voor een besluit vast te stellen waarbij aan Roemenië anticiperende financiële bijstand van de EU op middellange termijn ten belope van maximaal 2 miljard EUR wordt toegekend ter ondersteuning van de betalingsbalans van het land. Tot 30 september 2015 kan worden verzocht om de activering van de anticiperende financiële bijstand en uitkeringen van de EU.

7. Grote lijnen van een nieuw programma

In het nieuwe programma wordt nog steeds financiële bijstand verleend aan het economische programma van de overheid, dat onder meer gericht is op de consolidering van macro-economische, budgettaire en financiële stabiliteit, de vergroting van de veerkracht en het groeipotentieel van de economie, de versterking van de administratieve capaciteit, de hervorming van de belastingdiensten en de verbetering van het beheer en de controle van de overheidsfinanciën. De specifieke economische beleidsvoorwaarden worden uiteengezet in een memorandum van overeenstemming dat de Commissie zal sluiten met de Roemeense overheid. Daarin blijven de verwezenlijkingen van de twee voorgaande programma's behouden en worden de voorwaarden van het tweede programma waaraan nog niet is voldaan, overgenomen.

A: Begrotingsconsolidatie

Na de correctie van zijn buitensporige tekort moet Roemenië volgens de vereisten van het stabiliteits- en groeipact zijn structurele begrotingssaldo terugdringen totdat de middellangetermijndoelstelling wordt bereikt om tegen 2015 te komen tot een structureel overheidstekort van 1 % van het bbp, en dat daarna ook aan te houden. Met het programma worden de inspanningen gehouden om de aanwas van achterstallen te voorkomen, zowel bij de centrale als bij de lokale overheden. De loonmassa in de overheidssector moet op een houdbaar niveau blijven, met een beperking van zowel de loongroei als het aantal overheidsbanen.

B: Budgettaire governance en structurele begrotingshervormingen

Om de begrotingsconsolidatie stevig te verankeren voorziet het programma in een verdere versterking van het kader voor budgettaire governance. De tenuitvoerlegging van het begrotingspact is op dat vlak cruciaal, en een betere meerjarenbegrotingsplanning zal een duurzamer begrotingsbeleid mogelijk maken.

De regering zal kunnen rekenen op aanzienlijke technische bijstand van het IMF en de Wereldbank op het gebied van openbaar financieel beheer en toezicht. De tenuitvoerlegging van een systeem voor het uitoefenen van controle op de vastleggingen, in verschillende stappen, zal zorgen voor een vermindering en betere beheersing van de achterstallen. In de gezondheidssector zullen de begrotingscontrolemechanismen worden versterkt via een kader voor betere rapportering en toezicht, in het bijzonder voor ziekenhuizen en uitgaven voor geneesmiddelen, om te voorkomen dat betalingsachterstallen zich opnieuw ophopen. Er zal nog meer voorrang worden gegeven aan overheidsinvesteringen, om zo het groeipotentieel van het land te versterken.

C: Beheer van de overheidsschuld

De overheid zal de nodige stappen ondernemen om het beheer van de overheidsschuld te verbeteren teneinde de financieringskosten en -risico's te verlagen en de gemiddelde looptijd van de overheidsschuld te verhogen.

D: Toezicht- en regelgevingskader voor de financiële sector

In de financiële sector blijven de overheden werken aan de verbetering van het kader voor de afwikkeling van banken en de wetgeving betreffende het depositogarantiefonds door GO 39/1996 en GEO 99/2006 te wijzigen. Om de procedure voor het opschonen van de balansen te versnellen, heeft de nationale bank van Roemenië de bepalingen verduidelijkt die van toepassing zijn op de afboekingen van leningen bij de Roemeense bankenvereniging en zal zij een omvattende analyse maken van de kwaliteit van de activa in de banksector. Om de kapitaalmarkt verder te ontwikkelen en de financieringsbronnen voor banken te diversifiëren, zal de overheid de wetgeving inzake gedekte obligaties wijzigen. Het handhaven van de kredietdiscipline en het vermijden van moreel risico bij debiteuren dragen in belangrijke mate bij tot het bevorderen van de financiële stabiliteit. De regering zal zich daarom blijven onthouden van wetgevingsinitiatieven (zoals de uitvaardiging van een wet op het persoonlijk faillissement) en wijzigingen in de schuldvorderingswetgeving omdat dit de kredietdiscipline zou ondermijnen. De overheid zal nauw overleg plegen met alle relevante belanghebbenden, daarbij rekening houdend met de effectbeoordeling van de nationale bank van Roemenië, over de nieuwe bepalingen over onrechtmatige clausules in de wet betreffende de toepassing van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering. Zij zal ook zorgen dat rechtszaken over onrechtmatige clausules worden behandeld door hogere rechtbanken of door één gespecialiseerde rechtbank, en zal alle andere maatregelen treffen die nodig zijn om de consequente toepassing van deze bepalingen te waarborgen. Om het toezicht op de niet-

bancaire financiële markt te versterken en de consumentenbescherming te ondersteunen, moet de overheid ervoor zorgen dat de wetgeving inzake de geïntegreerde toezichthouder voor de niet-bancaire financiële sector, de financiële toezichthoudende autoriteit, wordt gewijzigd zodat zij overeenstemt met de internationale goede praktijken.

E: Structurele hervormingen

De structurele hervormingen moeten de marktwerking verbeteren, de weerbaarheid tegen externe schokken vergroten en het groeipotentieel op lange termijn van Roemenië versterken. De agenda voor structurele hervorming van dit programma maakt deel uit van een bredere agenda in het kader van het nationaal hervormingsprogramma van Roemenië en valt onder de landenspecifieke aanbevelingen die in het kader van het Europees semester zijn gedaan aan Roemenië.

De herstructurering van de staatsbedrijven, met inbegrip van de privatisering ervan, wordt opgevoerd om de risico's van opgebouwde achterstallen en operationele verliezen voor de staatsbegroting te beperken en de financiële levensvatbaarheid van de meeste operaties van deze bedrijven te vergroten. De autoriteiten zullen maatregelen nemen ter versterking van de corporate governance van staatsbedrijven, onder meer ook in de financiële sector.

In de energiesector zullen de nog niet voltooide maatregelen van de vorige twee programma's worden uitgevoerd, samen met de routekaarten voor de liberalisering van de gas- en elektriciteitsmarkt.

De verbetering van het ondernemersklimaat en betere toegang tot financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen is nog een belangrijke pijler van de agenda voor structurele hervorming van dit programma. Het programma strekt ertoe de administratieve lasten voor kleine en middelgrote ondernemingen te verlagen, hun toegang tot bank- en aandelenkapitaal te vergemakkelijken, de rechtsonzekerheid te verminderen door de registratie van grond en eigendommen te verbeteren, en kleine en middelgrote ondernemingen die naar het buitenland trekken te ondersteunen. Daarnaast steunt het programma de hervorming van het kader voor intellectuele eigendomsrechten, in het bijzonder met betrekking tot octrooien, met het oog op het aantrekken van buitenlandse directe investeringen in onderzoek en innovatie.

Met betrekking tot de arbeidsmarkten steunt het programma de voltooiing van de pensioenhervorming van 2010 door de pensioenleeftijd voor vrouwen en mannen gelijk te trekken.

Naast de reeds beschreven brede domeinen van maatregelen om de efficiëntie van de overheid te vergroten op gebieden die cruciaal zijn voor de tenuitvoerlegging van het programma, wordt de Roemeense overheid uitgenodigd halfjaarlijks verslag uit te brengen aan het Economisch en Financieel Comité/Comité voor economische politiek over de geboekte vooruitgang.

F: Monetair beleid

Het monetair beleid zal gericht blijven op prijsstabiliteit zodat de inflatie binnen de doelbrandbreedte van de nationale bank van Roemenië blijft (2,5 %, ± 1 pp).

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot verlening van anticiperende financiële bijstand van de EU op middellange termijn aan Roemenië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad van 18 februari 2002 houdende instelling van een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten², en met name artikel 3, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie, na raadpleging van het Economisch en Financieel Comité (EFC),

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Besluit 2013/xxx/EU³ heeft de Raad besloten wederzijdse bijstand aan Roemenië toe te kennen.
- (2) Onder de huidige omstandigheden van onstabiele kapitaalstromen die met name de opkomende markten aantasten, van risico's voor het macro-economische scenario en van resterende kwetsbaarheden in de bankensector is het gerechtvaardigd Roemenië in het kader van het betalingsbalansmechanisme voor de lidstaten anticiperende financiële bijstand op middellange termijn te verlenen. Hoewel Roemenië onder de heersende marktomstandigheden niet voornemens is om uitkering van een tranche van de anticiperende bijstand te verzoeken, zal deze niettemin naar verwachting kunnen helpen bij de consolidering van de macro-economische, budgettaire en financiële stabiliteit en, via de voortzetting van de structurele hervormingen, bij de vergroting van de veerkracht en het groeipotentieel van de Roemeense economie.
- (3) Indien de negatieve risico's zich daadwerkelijk voordoen, zouden de beschikbare financieringsmiddelen niet volstaan om Roemenië in staat te stellen zijn externe financieringsbehoefte volledig te dekken. Deze risico's worden onder meer in verband gebracht met het doorrollen van grote externe schulden en schulden van de financiële sector, een hoge negatieve netto-investeringspositie en overloopeffecten van ongunstige ontwikkelingen in de eurozone. Bij een dergelijk stressscenario kan het noodzakelijk blijken de resterende financieringsbehoefte te dekken door de anticiperende financiële bijstand van de EU aan te spreken.
- (4) Het is raadzaam anticiperende EU-bijstand aan Roemenië ten belope van maximaal 2 miljard EUR te verlenen in het kader van het mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten dat is ingesteld bij Verordening (EG) nr. 332/2002. Deze bijstand moet worden gecombineerd met steun van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) ten belope van

² PB L 53 van 23.2.2002, blz. 1.

³ Zie blz. XX van dit Publicatieblad.

1 751,34 miljoen SDR (ongeveer 2 miljard EUR, 170 % van het IMF-quotum van Roemenië), die wordt verstrekt in het kader van een stand-by-overeenkomst die op 27 september 2013 is goedgekeurd, en die de autoriteiten ook als anticiperend zullen beschouwen. De Wereldbank stelt 1 miljard EUR ter beschikking in het kader van een ontwikkelingslening, met een optie voor uitgestelde opneming geldig tot juni 2015. Daarnaast zal de Wereldbank doorgaan met het verlenen van de eerder toegezegde steun ten belope van 891 miljoen EUR, waarvan 514 miljoen EUR nog moet worden uitgekeerd.

- (5) De bijstand moet worden beheerd door de Commissie, die met de Roemeense autoriteiten, na raadpleging van het EFC, de concrete economische beleidsvoorwaarden overeenkomt die aan de anticiperende financiële bijstand worden verbonden. Deze voorwaarden moeten in een memorandum van overeenstemming worden vastgelegd.
- (6) Gezien het anticiperende karakter van de bijstand zal Roemenië niet om uitkering van enigerlei tranche van de lening van de Unie verzoeken, tenzij het land in moeilijkheden komt te verkeren wegens zijn lopende rekening van de betalingsbalans of het kapitaalverkeer. Ingeval Roemenië een verzoek om financiering tot de Commissie richt, neemt deze, na raadpleging van het EFC, een besluit over de activering van het programma en over het bedrag en het tijdschema van zulk een eventuele tranche. De nadere financiële voorwaarden waaronder mogelijke uitkeringen plaatsvinden, worden vastgelegd in een anticiperende-leningsovereenkomst.
- (7) De anticiperende financiële bijstand wordt verleend om bij te dragen tot het welslagen van het economische beleidsprogramma van de regering en ondersteunt daarmee de houdbaarheid van de betalingsbalans van Roemenië,

BESLUIT:

Artikel 1

1. De Unie stelt Roemenië anticiperende financiële bijstand op middellange termijn ten belope van maximaal 2 miljard EUR ter beschikking. Ingeval op het mechanisme een beroep wordt gedaan en uitkeringen worden verricht, wordt de bijstand verleend in de vorm van een lening met een maximale gemiddelde looptijd van acht jaar.
2. Tot 30 september 2015 kan om activering van de anticiperende financiële bijstand van de Unie en om uitkeringen ervan worden verzocht.

Artikel 2

1. De Commissie zal de bijstand beheren op een wijze die aansluit bij de toezeggingen van Roemenië en bij de aanbevelingen van de Raad, met name die in het kader van de uitvoering van het nationaal hervormingsprogramma en in het kader van de jaarlijkse actualisering van het Roemeense convergentieprogramma.
2. De Commissie komt met de Roemeense autoriteiten, na raadpleging van het EFC, de concrete economische beleidsvoorwaarden overeen die overeenkomstig artikel 3, lid 3, aan de anticiperende financiële bijstand worden verbonden. Deze voorwaarden worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming dat aansluit bij de toezeggingen en aanbevelingen als bedoeld in lid 1. De Commissie legt de nadere financiële voorwaarden vast in een anticiperende-leningsovereenkomst.

3. De Commissie gaat in samenwerking met het EFC op gezette tijden na of voldaan wordt aan de economische beleidsvoorwaarden die aan de bijstand verbonden zijn.

Artikel 3

1. De Commissie onderzoekt de activering van de anticiperende financiële bijstand van de Unie op schriftelijk verzoek van Roemenië aan de Commissie. De Commissie besluit, na raadpleging van het EFC, of de activering van de bijstand en het verzoek om uitkeringen uit hoofde van de bijstand gerechtvaardigd is, en neemt een besluit over het bedrag en het tijdschema van de uitkeringen. Als de financiële bijstand wordt geactiveerd worden de middelen in niet meer dan twee tranches beschikbaar gesteld. Een tranche kan in één of meer deeltranches worden uitbetaald.
2. Bij activering van de bijstand beslist de Commissie, na raadpleging van het EFC, over de uitkering van de lening van de Unie of delen daarvan.
3. Elke uitkering wordt afhankelijk gesteld van een bevredigende tenuitvoerlegging van het in zowel het convergentieprogramma als het nationale hervormingsprogramma op te nemen economische programma van de Roemeense regering, en meer in het bijzonder van de concrete economische beleidsvoorwaarden die in het memorandum van overeenstemming zijn vastgelegd. Deze houden onder meer het volgende in:
 - (a) de aanneming van begrotingen en de tenuitvoerlegging van beleidsmaatregelen die sporen met het traject van de begrotingsconsolidatie voortvloeiend uit de verplichtingen van Roemenië in het kader van het stabiliteits- en groeipact, met de bedoeling de middellangetermijndoelstelling van Roemenië tegen 2015 te realiseren en daarna ook vast te houden;
 - (b) de volledige handhaving van de maatregelen van de vorige twee programma's en de tenuitvoerlegging van de onderdelen daarvan die nog niet zijn uitgevoerd;
 - (c) de verdere versterking van het kader voor budgettaire governance, onder meer door de tenuitvoerlegging van artikel 3 van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie (het begrotingspact), zodat de begrotingsconsolidatie stevig wordt verankerd. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan een betere meerjarenbegrotingsplanning, aan de tenuitvoerlegging van een efficiënt systeem voor het uitoefenen van controle op verplichtingen, aan een betere inning van belastingen en aan het investeringsbegrotingsproces;
 - (d) de tijdige tenuitvoerlegging van actieplannen die zijn goedgekeurd als reactie op de bevindingen van de functionele evaluaties die de Wereldbank in 2010-2011 heeft uitgevoerd en de oprichting van een centrale eenheid om de bepaling van de beleidsprioriteiten op regeeringsniveau te verbeteren;
 - (e) het wegwerken van achterstanden en de versterking van de begrotingscontrolemechanismen in de gezondheidssector via een beter rapportage- en toezichtkader;
 - (f) de tenuitvoerlegging van een strategisch actieplan voor de gezondheidszorg, de rationalisering van de ziekenhuisstructuur en de verbreding van de reikwijdte van eerste hulp, om zo tot betere gezondheidsresultaten te komen;

- (g) de verbetering van het beheer van de overheidsschuld teneinde de risico's te verkleinen en de yieldcurve van de overheidsschuld te consolideren en uit te breiden;
 - (h) de verdere versterking van het kader voor de afwikkeling van banken, de noodplaning van de centrale bank en de corporate governance van het depositogarantiefonds, alsook de tenuitvoerlegging van de maatregelen om de procedure voor het opschonen van de balansen te versnellen en de kredietdiscipline in de bankensector te behouden;
 - (i) de afstemming van de wetgeving inzake de financiële toezichthoudende autoriteit op de internationale goede praktijken om het toezicht op de niet-bancaire financiële markt te versterken;
 - (j) de herstructurering van de staatsbedrijven, met inbegrip van de verkoop van deelnemingen in het kapitaal ervan, en de versterking van de corporate governance van de staatsbedrijven;
 - (k) de verdere tenuitvoerlegging van maatregelen om het ondernemersklimaat te verbeteren, onder meer via de verlaging van de administratieve lasten voor kleine en middelgrote ondernemingen, en maatregelen om die ondernemingen betere toegang tot financiering te bieden.
4. Een voorzichtig gebruik van renteswaps met tegenpartijen die de hoogste kredietwaardigheid bezitten, is toegestaan indien dit nodig is om de lening te financieren. De Commissie houdt het EFC op de hoogte van een eventuele herfinanciering van de leningen of een eventuele herstructurering van de financiële voorwaarden.

Artikel 4

Dit besluit wordt van kracht op de dag van de kennisgeving ervan.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot Roemenië.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL MEMORANDUM

(zie artikel 16 van de interne regels)

BELEIDSGBIED: TITEL 01 – ECONOMISCHE EN FINANCIËLE ZAKEN

ACTIVITEIT: FINANCIËLE VERRICHTINGEN EN INSTRUMENTEN

**1. BENAMING VAN HET VOORSTEL, HET DESBETREFFEND
BEGROTINGSONDERDEEL EN DE BEGROTINGSTITEL**

Voorstel voor een besluit van de Raad tot verlening van anticiperende financiële bijstand van de EU op middellange termijn aan Roemenië, in combinatie met een aanbeveling voor een besluit van de Raad tot toekenning van wederzijdse bijstand aan Roemenië

01 04 01 01 Garantie van de Europese Unie voor door de Unie opgenomen leningen ter ondersteuning van de betalingsbalansen.

2. RECHTSGRONDSLAG:

Artikel 143 VWEU, Artikel 352 VWEU, Verordening (EG) nr.332/2002 van de Raad.

**3. ALGEMENE KWANTITATIEVE GEGEVENS VAN HET
BEGROTINGSJAAR (IN EURO)**

Deze post dient voor de opname in de begroting van de door de Europese Unie verstrekte garantie. Aldus kan de Commissie de schuldendienst (hoofdsom, rente en andere kosten) betalen, mocht de debiteur (Roemenië) in gebreke blijven.

De begrotingspost ("p.m.") voor de begrotingsgarantie zal alleen worden ingezet als daadwerkelijk een beroep op de garantie wordt gedaan. Verwacht wordt dat geen beroep op de begrotingsgarantie zal worden gedaan.

3a - Lopend jaar

Niet van toepassing

		VK
Aanvankelijk krediet voor het begrotingsjaar (budget)		
Overdrachten		
Aanvullend krediet		
Totaal krediet		
Reeds uit hoofde van een ander werkprogramma gereserveerde kredieten		
Beschikbaar saldo		

Bedrag van de voorgestelde actie		
---	--	--

3b - Overdrachten

Niet van toepassing

		VK
Overdrachten		
Reeds uit hoofde van een ander werkprogramma gereserveerde kredieten		
Beschikbaar saldo		
Bedrag van de voorgestelde actie		

3c - Volgend begrotingsjaar

Niet van toepassing

		VK
Aanvankelijk krediet voor het begrotingsjaar (budget)		p.m.
Overdrachten		
Aanvullend krediet		
Totaal krediet		
Reeds uit hoofde van een ander werkprogramma gereserveerde kredieten		
Beschikbaar saldo		
Bedrag van de voorgestelde actie		p.m.

4. BESCHRIJVING VAN DE ACTIE

Indien deze wordt geactiveerd, bestaat de voorgestelde anticiperende financiële bijstand van de EU op middellange termijn aan Roemenië uit een (met leningen van de Unie op de internationale kapitaalmarkten of met financiële instellingen te financieren) EU-lening van maximaal 2 miljard EUR. Deze zal worden verstrekt in het kader van een internationaal financieringspakket, en met name in combinatie met een IMF-lening van 1,75 miljard SDR (circa 2 miljard EUR) ondersteund door een stand-by-overeenkomst. De Wereldbank stelt 1 miljard EUR ter beschikking in het kader van een ontwikkelingslening, met een optie voor uitgestelde opnemings.

Daarnaast verstrekt de Wereldbank nog steeds de eerder toegezegde steun ten belope van 891 miljoen EUR, waarvan 514 miljoen EUR nog moet worden uitgekeerd. De anticiperende financiële bijstand van de EU op middellange termijn aan Roemenië is bedoeld voor het afdekken van de nog steeds bestaande risico's die aan de houdbaarheid van de betalingsbalans van Roemenië verbonden zijn; ook al is het tekort op de lopende rekening duidelijk gedaald, toch houden de volatiele kapitaalbewegingen nog steeds risico's in voor de financiering. De anticiperende bijstand blijft ook ondersteuning bieden aan het economische programma van de overheid, dat onder meer gericht is op de consolidering van de macro-economische, budgettaire en financiële stabiliteit, de vergroting van de veerkracht en de potentiële groei van de economie, de versterking van de administratieve capaciteit, de hervorming van de belastingdiensten en de verbetering van het beheer en de controle van de overheidsfinanciën, en op de vergroting van de weerbaarheid en het groeipotentieel van de Roemeense economie. Tot slot wordt er met de door de Commissie in overleg met het Economisch en Financieel Comité beheerde bijstand voor gezorgd dat het economisch beleid in Roemenië blijft aansluiten bij de toezeggingen van Roemenië in EU-verband en bij de aanbevelingen van de Raad, met name die in het kader van de uitvoering van het nationaal hervormingsprogramma en in het kader van het convergentieprogramma.

De EU-middelen die op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen worden opgenomen om de lening aan Roemenië te kunnen verstrekken ingeval het land daarom verzoekt en de Commissie na raadpleging van het EFC dat verzoek inwilligt, vallen onder de EU-garantie. De lening wordt opgenomen op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen. De hoofdsom van de leningen die aan Roemenië kunnen worden toegekend, bedraagt maximaal 2 miljard EUR.

De garantie van de EU is zo opgezet dat de Commissie de schuldendienst kan betalen, mocht Roemenië in gebreke blijven.

Om aan haar verplichtingen te voldoen, kan de Commissie de schuldendienst tijdelijk uit haar eigen kasmiddelen bekostigen. In dat geval is artikel 12 van Verordening (EG, Euratom) nr. 1150/2000 van de Raad van 22 mei 2000 houdende toepassing van Besluit 2007/436/EG, Euratom betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Gemeenschappen (PB L 130 van 31.5.2000, blz. 1) van toepassing.

5. **BEREKENINGSWIJZE**

Niet van toepassing.

6. **TIJDSHEMA VOOR DE BETALINGEN (IN EURO)**

Niet van toepassing.

Rubriek	Kredieten		Betalingen				
			Jaar n	Jaar n+1	Jaar n+2	Jaar n+3	Volgende begrotingsjaren
	Jaar n						
	Jaar n+1						

	Jaar n						
	Jaar n+1						
	Totaal						